

Grijsoord

Het dorp Oude-Tonge is gesticht omstreeks 1438 en maakt deel uit van de Ambachtsheerlijkheid Grijsoord. Dat is de titel van de compositieopdracht van Fanfare-orkest Vooruit Oude-Tonge o.l.v. Jurgen Nab. Grijsoord is gecomponeerd door Jan Bosveld.

Oude-Tonge is gelegen op het voormalige eiland Goeree-Overflakkee, midden in het Deltagebied omgeven door het Haringvliet, Krammer, Volkerak, Grevelingen en de Noordzee. Als men naar Oude-Tonge rijdt ziet men van verre de beide grote kerken boven het dorp uitsteken namelijk de Hervormde Kerk en de Katholieke Kerk. Bijzonder op het overwegend Protestante Flakkee. Een vredig gezicht... De compositie begint dan ook met de kerkklokken van beide kerken zoals ze ook luiden in de zo vreselijke rampnacht van 1 februari 1953.

De watersnoodramp van 1953 was catastrofaal voor Oude-Tonge. Nog elk jaar worden de slachtoffers herdacht en het begin van het werk zijn we op 1 februari 2003 tijdens de Nationale Herdenking Watersnoodramp 1953. H.M.Koningin Beatrix, Minister President Dhr. Balkenende leggen een krans bij het monument op de Rampenbegraafplaats waar meer dan 315 slachtoffers liggen begraven. Trompettist Ron Braber speelt het signaal Taptoe. Er zijn mensen van de pers en TV uit heel Europa en in de sneeuwstorm was dit een zeer indrukwekkende gebeurtenis.

We gaan terug naar 31 januari 1953. Bij het KNMI komen de eerste berichten binnen van overzee over de heftigheid van de storm aan de kust van Groot Brittannië. De euphoniumsolo verklankt de waarschuwendende woorden van een paar Meteorologen van het KNMI. Helaas worden de waarschuwingen van het KNMI niet echt serieus genomen; "We hebben wel vaker storm gehad....." Er worden geen maatregelen genomen voor extra dijkbewaking genomen terwijl de dreiging toeneemt.

Het is middernacht, we horen de klok van de Hervormde Kerk 12 uur slaan. Na het spelen van het Wilhelmus stoppen de radio-uitzendingen. Iedereen gaat slapen zonder op de hoogte te zijn wat er zich voor de kust afspeelt. De storm neemt intussen toe tot orkaankracht en de waterstanden nemen ongekende hoogten aan, die alle stormvloedden van de laatste 200 jaar overtreffen. In de nacht van 1 februari 1953 brekende de dijken door en met een enorme kracht overspoelt het Oude-Tonge. Zuidwest Nederland en grote delen van Zeeland, Zuid-Holland en West-Brabant komen onder water te staan. Meer dan 1800 mensen komen om in de golven. De materiële schade was enorm. In Oude-Tonge spelen zich die nacht afschuwelijke taferelen af. Complete straten worden weggevaagd door het natuurgeweld, hele families verdrinken in de golven. Meer dan 316 mensen komen om.

Pas in de loop van de morgen wordt duidelijk welke enorme ramp Nederland heeft getroffen en Minister-president Willem Drees geeft een radio rede. De slachtoffers worden betreurd, Nederland is getraumatiseerd. Als de storm in de loop van de dag gaat liggen komt, zeer moeizaam, de eerste hulp op gang. Als de eerste vliegtuigen en helikopters over het getroffen gebied vliegen wordt langzaam duidelijk hoe enorm de omvang de ramp is. 1953 betekende een keerpunt in de geschiedenis van Oude-Tonge. Men spreekt hier dan ook voor- en na de Ramp.

Aan het slot van de compositie keren we weer terug naar de Nationale Herdenking Watersnoodramp 1953 in 2003.

Deze compositie is financieel mede mogelijk gemaakt door het Nederlands Fonds voor Podiumkunsten.